

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 30.5.2007
KOM(2007) 281 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

Mot ett strategiskt partnerskap mellan EU och Brasilien

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Mot ett strategiskt partnerskap mellan EU och Brasilien

1. ATT BYGGA ETT PARTNERSKAP MELLAN EU OCH BRASILIEN

På senare år har Brasilien blivit en allt viktigare global aktör som också har utvecklats till en central samtalspartner för EU. Hitintills har dialogen mellan EU och Brasilien emellertid inte utnyttjas tillräckligt och har huvudsakligen ägt rum inom ramen för kontakterna mellan EU och Mercosur. Brasilien är det sista av ”BRIC”-länderna¹ att möta EU vid ett toppmöte. Tiden är nu mogen för att betrakta Brasilien både som en strategisk partner och som en betydande latinamerikansk aktör och ett ledande land i regionen². Toppmötet mellan EU och Brasilien kommer att äga rum i Lissabon i juli 2007 och kommer att bli en vändpunkt i relationerna mellan EU och Brasilien.

Intensifieringen och diversifieringen av de bilaterala relationerna mellan EU och Brasilien på senare tid kräver en övergripande, sammanhållen och samordnad ram för att relationerna skall kunna underhållas. Brasiliens växande ekonomiska och politiska roll gör att landets ansvar som ett globalt ledarland ökar. Tanken med det föreslagna strategiska partnerskapet mellan Brasilien och EU är att stödja Brasilien i utövandet av ett positivt ledarskap såväl globalt som regionalt samt att tillsammans med EU delta i en global, strategisk, konkret och öppen dialog både bilateralt och multilateralt samt i regionala sammanhang. Tack vare starka historiska och kulturella band har EU i dag djupgående relationer med Brasilien. På senare år har Brasilien framträtt som ett föregångsland i tredje världen, FN och inom WTO. EU och Brasilien har gemensamma grundläggande värderingar och intressen, såsom respekten för rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter, en oro för klimatförändringarna samt strävan efter ekonomisk tillväxt och social rättvisa i det egna landet och utomlands. Brasilien är en central allierad för EU när det gäller att anta dessa och andra utmaningar i internationella sammanhang.

Brasilien som i sig nästan är en kontinent har en demografisk tyngd och ekonomisk utveckling som gör landet till en naturlig ledare i Sydamerika och till en central aktör i Latinamerika. Brasilien ikläder sig nu aktivt denna roll inom ramen för Mercosur och landet går i bräsch för att främja arbetet med de sydamerikanska nationernas union (nedan kallad ”Unasur”)³.

¹ Ett begrepp som myntades 2003 av Goldman Sachs för de snabbt växande ekonomierna i Brasilien, Ryssland, Indien, Kina och Sydafrika.

² Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet ”Ett stärkt partnerskap mellan Europeiska unionen och Latinamerika [KOM(2005) 636] ” utgör grunden för starkare partnerskap med Latinamerika.

³ Union Sudamericana – UNASUR – grundades formellt vid ett toppmöte i Venezuela i april 2007.

Brasiliens insatser är av central vikt för att förhandlingarna mellan EU och Mercosur skall lyckas. Detta är ett strategiskt mål för EU som emellertid ännu inte uppnåtts p.g.a. bristande framsteg på handelsområdet, vilket hitintills har omöjliggjort en djupare strategisk koppling mellan EU och Mercosur. Ett positivt brasilianskt ledarskap skulle kunna föra Mercosurförhandlingarna framåt. Under tiden förblir EU fast beslutet att konsolidera solida politiska och ekonomiska relationer med Mercosur som helhet och att utveckla sina bilaterala relationer med övriga länder i regionen på samma sätt som med Argentina, som är en annan viktig sydamerikansk samtalspartner (ett antal policydialoger har nyligen inletts).

Kommersiellt är Brasilien en av EU:s viktigaste inkörsportar till investeringar i Latinamerika⁴ och därmed till en marknad som kommer att ge EU-företag nya möjligheter när förhandlingarna inom WTO:s Doharunda och Mercosur har slutförts och ytterligare minskningar av handelshindren har genomförts. Även om Brasiliens tillväxttakt inte är jämförbar med Kinas eller Indiens⁵ har landet enorma naturtillgångar, erkänd vetenskaplig och akademisk spetskompetens, stor industriell mångfald och en enorm hemmamarknad.

Brasilien har fortfarande utmaningar framför sig: akuta inkomstklyftor är ett verkligt handikapp och åtgärder mot detta är regeringens främsta mål, särskilt inom ramen för programmet "Bolsa Familia". Samtidigt är det ett centralt område för samarbete och dialog med EU. Dessa klyftor återspeglas också i skarpa regionala skillnader inom Brasilien, mellan de norra delarna och den mer utvecklade södern. Utbyte av god praxis för regional sammanhållning är ett område där EU gärna ser ett närmare samarbete med Brasilien.

2. EN GEMENSAM DAGORDNING

Ett närmare och starkare partnerskap ligger i såväl EU:s som Brasiliens intresse. I nedanstående kapitel ringar kommissionen in ett antal områden och sektorer på global, regional och bilateral nivå där den anser att närmare samarbete mellan EU och Brasilien skulle kunna gagna båda sidor och bli kärnan i ett framtida strategiskt partnerskap.

Detta förslag till rådet och Europaparlamentet kan, om det godkänns, tjäna som utgångspunkt för EU:s förslag till Brasilien vid Lissabonmötet. Brasilien uppmanas beakta detta när landet inkommer med sitt eget strategiska svar på EU:s förslag.

Lissabonmötet bör alltså bli startpunkten för en process för att EU och Brasilien skall kunna utveckla en egen dagordning för strategiskt partnerskap.

⁴ I slutet av 2004 var 38 % av EU:s kapitalinvesteringar i Latinamerika lokaliserade till Brasilien (Eurostat Yearbook 2006).

⁵ Brasiliens tillväxt låg under 3,7 % 2006.

2.1. Stärkt multilateralism

Brasilien och EU delar uppfattningen att dagens globala utmaningar endast kan antas inom en multilateral ram under ledning av ett starkt FN. Vi måste därför ständigt, genom våra åtgärder, visa att vi står för principen om multilaterala lösningar. Från reformen av FN till klimatförändringarna, från avrustningen till världshandeln spelar Brasilien en vital roll i överbryggandet av klyftor som hindrar framsteg i globala frågor. Det ligger i vårt gemensamma intresse att genom närmare samarbete och överläggningar på alla nivåer eftersträva ett närmande mellan EU:s och Brasiliens positioner i ett stort antal frågor. EU skulle välkomna en självmedvetnare och mer förutseende brasiliansk hållning samt ett ökat samarbete med EU inom FN:s olika organ, på ett sätt som motsvarar landets globala roll och tyngd.

- *Ett viktigt första steg är att stärka vårt samarbete i alla internationella sammanhang genom att systematiskt arrangera överläggningar för viktiga möten i FN och annorstädes i syfte att jämföra synpunkter, jämka samman våra positioner där så är möjligt, säkerställa ömsesidigt stöd i viktiga frågor och utveckla gemensamma initiativ.*

EU och Brasilien skulle exempelvis kunna dra nytta av möjligheterna till bättre samordning av våra respektive ståndpunkter i FN:s fredsbyggande kommitté. Detta skulle kunna inbegripa samarbete för att göra den fredsbyggande kommittén till det strategiorienterade organ som det ursprungligen var tänkt, i stället för bara ytterligare en mekanism för givarsamordning.

- EU hyser stor aktning för Brasiliens bestämda föresats att spela en framträdande roll i fråga om fredsbevarande insatser⁶, särskilt i Haiti, där landet leder fredsuppdraget Minustah.
- *Med tanke på EU:s starka engagemang i Haiti⁷ finns det en bred grund för samarbete och samordning av EU:s och Brasiliens ansträngningar både i och utanför landet på området för freds- och stabilitetsskapande insatser.*

I fråga om icke-spridning har Brasilien ett starkt intresse för de globala icke-spridningsreglerna och skulle möjligen kunna bidra till förbättrade relationer mellan industriländerna och G77.

- *EU och Brasilien bör ha ett nära samarbete för att stödja och ytterligare utveckla de globala icke-spridningsreglerna.*

⁶ Brasilien deltar f.n. i följande insatser med FN:s fredsstyrkor: Sudan, Elfenbenskusten, Liberia, Etiopien och Eritrea, Haiti, Östtimor samt Cypern.

⁷ EU:s bidrag till Haiti för åren 2002-2007 (9:e EUF) uppgår till närmare 300 miljoner euro och knappt 233 miljoner euro har tilldelats för perioden 2008-2013.

På senare år har Brasilien antagit en roll som ledare för utvecklingsländerna inom Världshandelsorganisationen (WTO), särskilt inom handeln med jordbruksprodukter och genom G20-gruppen. Brasilien och EU har en gemensam ambition att ytterligare stärka det multilaterala handelssystemet så att länder på alla utvecklingsnivåer i högre grad kan dra nytta av de globalt öppnade marknaderna. Därför har både Brasilien och EU ett särskilt ansvar för att de pågående förhandlingarna inom Doharundan avslutas. På längre sikt måste vi också engagera oss djupare för att anta de nya utmaningar inom den globala ekonomin där regleringsfrågor spelar en allt viktigare roll för att garantera rättvis konkurrens och hållbar utveckling.

- *EU och Brasilien bör fortsätta att till fullo engagera sig inom WTO-förhandlingarnas olika former för att förhandlingarna skall kunna avslutas 2007.*

Vid G20-ländernas finansministermöten skulle Brasilien kunna bli en central aktör i utarbetandet av gemensamma ståndpunkter tillsammans med EU, men även i diskussionerna om reformer av den internationella ekonomiska strukturen. Detta kommer att vara särskilt viktigt när Brasilien är G20:s ordförandeland 2008.

2.2. Höjda normer för mänskliga rättigheter, demokratistöd och samhällsstyrning

EU och Brasilien har länge haft många gemensamma värderingar och intressen i fråga om att främja och skydda mänskliga rättigheter samt stärka demokratin, rättsstaten och samhällsstyrningen. Båda har energiskt verkat för inrättandet av ett övergripande organ för globala normer samt ett antal instrument för att genomföra dem. Inom rådet för mänskliga rättigheter och FN:s generalförsamlings tredje kommitté finns en stor potential för synergieffekter och ytterligare samarbete för att främja mänskliga rättigheter i världen. EU och Brasilien har också ett gemensamt intresse för demokratistöd, rättsstatens principer och god samhällsstyrning i alla länder.

- *Vad gäller mänskliga rättigheter är EU särskilt angeläget om ett nära samarbete med Brasilien för att uppnå större konsensus kring resolutioner eller gemensamt framlagda initiativ om vissa länder och frågor inom berörda FN-organ.*

2.3. Att uppnå millenniemålen och främja regional och social utveckling

Samarbete angående internationella insatser för att motarbeta fattigdom och orättvisor i världen. Likt andra tillväxtekonomier blir Brasilien allt säkrare i samarbetet med andra tillväxtekonomier, särskilt i landets egen närhet och i portugisiskspråkiga Afrika. Medan de flesta tillväxtekonomier som ger bistånd oftast gör det för att uppnå kortsiktiga resultat och vinster, ligger tyngdpunkten i Brasiliens eget (relativt småskaliga) samarbetsprogram snarast på långsiktig, hållbar utveckling. Brasilien är känt för sitt aktiva övertalningsarbete på multilateral grund och för utvecklingen av innovativa multilaterala och trilaterala samarbetsmodeller, såsom FN:s *Insats mot svält och fattigdom* som inleddes 2004 på initiativ av President Lula, tillsammans med Chile,

Frankrike och FN⁸. EU och Brasilien har liknande synsätt i fråga om utvecklingssamarbete som ett sätt att främja fred och säkerhet.

Det bilaterala samarbetet mellan EG och Brasilien inom ramen för tematiska program har varit mycket värdefullt⁹. Godkända projektet och program omfattar alla områden från administrativa och ekonomiska reformer till social utveckling och miljö.

Kommissionen är angelägen om att finna vägar till trepartssamarbete med Brasilien och de portugisiskspråkiga ländernas gemenskap (nedan kallad "CPLP"), t.ex. i energifrågor, samt att inrätta en ram för stärkta relationer med Brasilien och de portugisiskspråkiga länderna i Afrika.

- *Kommissionen är redo att intensifiera samarbetet med Brasilien på området utvecklingsbistånd, särskilt i förhållande till trepartssamarbetet med CPLP med avseende på utvecklingssamarbete.*

Dialog om sociala samt sysselsättnings- och regionalpolitiska frågor. Fastän Brasilien är ett av de minst "stödberoende" länderna i Sydamerika (det offentliga utvecklingsbiståndet utgör 0,05 % av BNI) brottas landet med avsevärd fattigdom (t.ex. en fattigdomsnivå på 27,9 %) och ett högt Gini-index (58,2 år 2003, vilket föll till 56,7 år 2005) och växande utmaningar i form av skillnader i den regionala utvecklingen. Genom att tillämpa "Bolsa Familia" och andra effektiva program har Brasilien lyckats öka sin Human Development Indicator¹⁰ och halvera den extrema fattigdomen tio år före måläret 2012, men mycket återstår fortfarande att göra för att fördela resurserna på ett jämnare sätt. Brasiliens sysselsättningsstruktur utvecklas mycket snabbt och många aspekter av globaliseringen utmanar såväl politiken på regional och social nivå som samhällets förmåga till insatser för att minska ojämlikheterna. Många aspekter av Lissabonstrategin har utvecklats för att möta dessa utmaningar. Om vi delar med oss av våra erfarenheter kan det vara värdefullt för både EU och Brasilien. På grundval av samtalen mellan EU och Brasilien om frågor som rör sociala problem, sysselsättning och regionalpolitik skulle Brasilien kunna dela med sig av sin erfarenhet av att tillhandahålla innovativa lösningar på utmaningar såsom fattigdomen, ojämlikhet och socialt utanförskap till övriga länder i Latinamerika.

- *Den nyligen inledda dialogen mellan EU och Brasilien om frågor som rör sociala problem och sysselsättning är ett tillfälle till utbyte av bästa praxis och politisk diskussion på områdena sysselsättning, social säkerhet och social dialog.*

⁸ Över 100 länder har undertecknat denna FN-deklaration från 2004, som efterlyser innovativa finansieringsmekanismer för att uppnå millenniemålen. Initiativet har hittills lett till att Unitaid inrättades 2006 för att bekämpa stora dödliga sjukdomar såsom tuberkulos, aids och malaria. Storbritannien, Frankrike, Italien, Spanien, Sverige är grundarländerna.

⁹ Samarbetsprojekten eller samarbetsprogrammen omfattar totalt 165 miljoner euro, exklusive FoTU-projekt.

¹⁰ Placering 2004: 69 av 177 (källa: UNDP Human Development Report 2006).

- *På liknande sätt kommer Brasilien genom dialogen om regionalpolitik att kunna ta del av EU:s egna erfarenheter av att minska regionala skillnader och uppnå en bättre territoriell jämvikt. Man kommer också att kunna utbyta bästa praxis i fråga om att bedriva och genomföra regionalpolitik, i synnerhet i frågor som rör partnerskap på flera nivåer (tillsammans med regionala och lokala aktörer, den privata sektorn och det civila samhället), strategisk planering på medellång sikt, hävstångseffekter i fråga om nationella resurser (såväl offentliga som privata), utveckling av förvaltningskapacitet, interinstitutionell samordning och kommunikation, spridning av en utvärderingskultur och samarbete mellan regioner.*
- *Brasilien skulle på ett givande sätt kunna utbyta erfarenheter med andra sydamerikanska länder genom att tillhandahålla innovativa lösningar på sådana utmaningar som fattigdom, ojämlikhet, socialt utanförskap, minskning av regionala skillnader, social säkerhet och värdigt arbete för alla.*

2.4. Miljöskydd

Brasilien är förvaltaren av de största kvarvarande regnskogsområdena i världen och en mycket viktig partner för EU i kampanjen för större internationella insatser mot klimatförändringar och den minskande biologiska mångfalden. En stark och varaktig politisk vilja kommer att krävas för att uppnå en global klimatöverenskommelse för att hålla temperaturökningarna under 2°C jämfört med förindustriella nivåer. Som framgår av kommissionens meddelande av den 10 januari 2007 om ”en begränsning av den globala klimatförändringen till 2°C” som godkändes av stats- och regeringscheferna vid Europeiska rådets vårmöte den 8–9 mars 2007, anser EU att förhandlingar om ett globalt och allomfattande avtal för tiden efter 2012 – huvudsakligen grundat på principen om gemensamt men differentierat ansvar – med anledning av frågans brådskande natur måste påbörjas vid FN:s klimatkonferens på Bali i december i år och avslutas 2009. Politiskt engagemang på hög nivå är nödvändigt för att stärka och genomföra FN:s konvention om den biologiska mångfalden samt för att uppnå det mål för biologisk mångfald 2010 som satts upp av världstoppmötet om hållbar utveckling. EU och Brasilien delar också en särskild oro för andra utmaningar på miljöområdet, särskilt skogsskydd, vattenvård, den marina miljön, den globala kvicksilverutmaningen och ohållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Precis som EU och Brasilien samarbetar på internationell nivå har de bilaterala överläggningar i en rad miljöfrågor. Politiska möten om miljön och klimatförändringarna äger regelbundet rum mellan Europeiska kommissionen och Brasilien. EU vill gärna utbyta erfarenheter i fråga om vattenvård och om hur ohållbara konsumtions- och produktionsmönster kan tacklas.

- *EU bör utveckla och stärka den miljöpolitiska dialogen med Brasilien om sådana frågor som klimatförändringar, vattenvård, biologisk mångfald och avskogning, inklusive ursprungsbefolkningarnas roll, så att vi bättre kan förstå varandras ståndpunkter och därigenom öka vårt kollektiva inflytande på dessa områden.*

- *EU bör samarbeta med Brasilien i internationella sammanhang för att fördjupa diskussionen om klimatförändringar och avskogningen i syfte att nå en överenskommelse för en global ram avsedd för tiden efter 2012.*
- *Ett närmare samarbete bör också planeras i syfte att genomföra konventionen om biologisk mångfald samt uppnå målet för biologisk mångfald 2010, liksom andra globala frågor såsom åtgärder mot kvicksilverutsläpp.*

2.5. Ett stärkt samarbete i energifrågor

Brasilien var det första landet att framgångsrikt utveckla en mycket omfattande inhemsk produktion av biobränslen, där det finns en stor potential kvar att utnyttja. Landet har antagit en ledande roll i alla olika steg i produktionen, försäljningen och konsumtionen av biobränslen. EU har nyligen fastslagit att ökad användning av förnybar energi är en huvudprioritet i EU:s energipolitik. I 2007 års åtgärdsplan för en europeisk energipolitik som godkänts politiskt av EU:s ledare, uppställs ambitiösa mål för användning av förnybar energi (20 %) och biobränslen (minst 10 %) senast 2020.

EU och Brasilien delar övertygelsen att samarbete på detta område kan medföra ömsesidiga fördelar. Ett partnerskap har formats inom ramen för International Biofuels Forum som Brasilien tog initiativ till i mars 2007¹¹. Detta forum bidrar till utarbetandet av gemensamma normer i syfte att skapa en internationell marknad samtidigt som man säkerställer att produktionen är hållbar och leder till minskade utsläpp av växthusgaser och griper sig an andra hållbara utvecklingsmål. Den internationella konferensen om biobränslen som organiseras av kommissionen i Bryssel den 5–6 juli 2007 medför en möjlighet att avsevärt bredda detta samarbete.

EU är också angeläget om att förbättra samarbetet med Brasilien om energieffektivitet, såväl på bilateral nivå som genom ett framtida internationellt ramavtal.

- *Inledandet av den energipolitiska dialogen mellan EG och Brasilien 2007 kan leda till betydande framsteg i energisamarbetet mellan EU och Brasilien både avseende regelverk och tekniska frågor. Samtalen bör omfatta hållbara biobränslen och andra förnybara energikällor, energieffektivitet och energiteknik med låg kolförbrukning. Dialogen skulle också möjliggöra tätare förbindelser och utbyte av åsikter om stora internationella utvecklingstendenser inom energiutvecklingen samt främja en politik för större energisäkerhet och hållbarhet.*

¹¹ Övriga medlemsländer är Kina, Indien, USA och Sydafrika.

2.6. En ökning av Latinamerikas stabilitet och välfärd

På senare år har Brasilien stärkt sina relationer med grannländerna, särskilt Argentina, ett land med vilket Brasilien har inlett ett ”strategiskt förhållande”.

På den politiska fronten har Brasilien utvecklats till en stöttepelare i det sydamerikanska stabilitetsarbetet. Inom ramen för sitt politiska och institutionella system har landet förmått anta utmaningar som många länder i regionen står inför (såsom social sammanhållning).

Brasilien har gått i bräsch för ansträngningarna att fördjupa integrationen i Sydamerika, både genom Mercosur och genom inrättandet av Sydamerikanska gemenskapen i december 2004, som ledde till inrättandet av Unasur vid det regionala toppmötet i april 2007. På senare år har Brasiliens relationer med sina grannländer präglats av modernisering, vilket framgår av landets sätt att behandla frågor där det föreligger meningsskiljaktigheter med Venezuela och Bolivia.

På områdena energi, telekom, vatten och transport spelar möjligheterna till sammanlänkningsen en viktig roll för att främja stabilitet och välfärd i Latinamerika. Brasiliens deltagande i stora regionala energiprogram är ett viktigt villkor för att landet skall kunna ingå i regionala energiinfrastrukturer. Utbyggnaden av trafikkorridorer mellan Atlanten och Stilla havet har inneburit att Brasilien nu är bättre integrerat i det latinamerikanska transportnätet.

Brasilien har en viktig roll att spela i samarbetet mellan EU, Latinamerika och Västindien. EU fäster stor vikt vid Brasiliens aktiva deltagande i och bidrag till diskussionerna om social sammanhållning samt, i synnerhet, nästa möte mellan EU och Latinamerika och Västindien om social sammanhållning.

- *EU kommer att fortsätta sitt samarbete med Brasilien för att genomföra rekommendationerna från mötet mellan EU och Latinamerika och Västindien om social sammanhållning i mars 2006 och för att föra denna dagordning framåt. Förberedelserna inför mötet mellan EU, Latinamerika och Västindien om social sammanhållning blir ett utmärkt tillfälle för dialog. Båda sidor skulle också kunna agera gemensamt för att uppmuntra internationella organisationer och det civila samhället att främja social sammanhållning.*
- *EU skulle välkomna ett djupt engagemang från Brasiliens sida i samband med förberedelserna inför nästa toppmöte mellan EU och Latinamerika och Västindien 2008.*

2.7. Att föra Mercosurs dagordning framåt

Det är uppenbart att Brasilien är ett betydelsefullt land med avsevärt inflytande och en stor marknad inom Mercosur. Under 2005 utgjorde Brasilien närmast 80 % av Mercosurs hela BNP¹². Vidare är Brasilien Sydamerikas ekonomiska motor och inriktningen på dess ekonomiska politik kommer att påverka hela regionens ekonomiska stabilitet och ekonomiska integration.

Med tanke på Brasiliens tyngd inom Mercosur kommer en förstärkning av EU:s politiska förhållande med ett land av sådan avgörande betydelse att vara till stöd för integrationen inom Mercosur och relationerna mellan EU och Mercosur.

Genom att dela med sig av sin kännedom om EU och de erfarenheter som vunnits i förhandlingarna om en gemensam dagordning med EU, kan Brasilien på ett bättre sätt stödja Mercosurs ansträngningar att bygga upp en gemensam marknad och politisk union. Detta är särskilt viktigt då Mercosur för närvarande befinner sig i en svår fas. I fråga om olika aspekter av Mercosurs ekonomiska integration, exempelvis genomförandet av tullunionen och den gemensamma marknaden för tjänster, har gruppen fortfarande arbete att fullfölja. Bland samtliga Mercosurs utvecklingsländer finns också en alltmer utbredd uppfattning om att gruppen behöver höja sin ambitionsnivå och effektivitet också genom att utveckla sin politiska och utrikespolitiska dimension. Brasilianska regeringen har vid upprepade tillfällen visat intresse för EU:s erfarenhet som en modell för integrationen inom Mercosur, även om Mercosurs regeringar generellt är mycket försiktiga med att överföra makt till övernationella institutioner i sin strävan efter ekonomisk och politisk integration. EU är Mercosurs främsta tillskyndare och en viktig bidragsgivare.

Den fördjupade dialogen kommer också att innebära ett stöd till båda parter i deras arbete med att sluta ett associationsavtal mellan EU och Mercosur. För att detta avtal skall bli framgångsrikt krävs det att den politiska och ekonomiska integrationen utvecklas inom Mercosur, vilket är en process i vilken Brasilien skulle kunna ta en ledande roll.

- *Vi vänder oss därför till Brasilien för att lämna ett konstruktivt bidrag till undertecknandet av ett välavvägt och omfattande avtal mellan EU och Mercosur.*
- *EU och Brasilien bör tillsammans undersöka hur samarbetet och utbytet av erfarenheter i fråga om regional integration kan maximeras.*

¹² Källa: Världsbanken.

2.8. Att stärka handeln och de ekonomiska förbindelserna

Att utveckla handel och investeringar. Brasilien är EU:s viktigaste marknad i Latinamerika: landet står för en tredjedel av EU:s totala handel i regionen och har haft en tvåsiffrig årlig tillväxttakt på senare år i de bilaterala handelsflödena. EU är också Brasiliens viktigaste handelspartner, med 22 % av Brasiliens totala handel. Brasilien står emellertid endast för 1,8 % av EU:s totala handel och är endast nummer elva bland EU:s större handelspartners (Eurostat, 2005). Detta visar vilken betydande potential denna marknad har för EU. Av alla BRIC-länder är Brasilien det land som har attraherat de största utländska direktinvesteringarna från EU¹³, totalt 80,1 miljarder euro. Brasilien är också en betydande investerare i EU¹⁴, särskilt inom sektorerna handel, gruvdrift och bygg- och anläggning.

I fråga om marknadstillträde är vårt mål att ytterligare öka våra handelsmöjligheter genom utvecklingsagendan från Doha och förhandlingarna mellan EU och Mercosur, givet det nu förhållandevis höga skyddet för Brasiliens varu- och tjänstemarknader. Därför vill EU uppmuntra Brasilien att sänka tullar och andra handelshinder, främja ekonomiska reformer och sund förvaltning på skatteområdet och inrätta tillförlitliga regler för ekonomiska operatörer, inklusive utländska investerare. Ett öppnare handels- och investeringsklimat i Brasilien skulle öka konkurrenskraften inom alla sektorer och skapa förutsättningar för ökad välfärd.

- *Det framtida partnerskapet mellan EU och Brasilien är en möjlighet att ta upp särskilt betydelsefulla bilaterala frågor som kompletterar diskussionerna mellan EU och Mercosur, exempelvis genom en dialog om frågor som rör immateriell äganderätt, industripolitik och regleringssamarbete samt överläggningar på de sanitära och fytosanitära områdena, för att därmed uppnå samsyn om vilka villkor på dessa områden som kan påverka handeln.*

Ekonomiska och finansiella frågor. Med tanke på Brasiliens avsevärda tyngd i världsekonomin och viktiga internationella sammanhang såsom G20, WTO och G8 "outreach group", bör EU också fördjupa dialogen med Brasilien om finansiella och makroekonomiska frågor. En sådan dialog kan omfatta makroekonomiska och skattepolitiska utmaningar, strategier för strukturella reformer för att öka den hållbara tillväxten och frågor om social sammanhållning.

- *Det strategiska partnerskapet mellan EU och Brasilien bör omfatta en regelbundet återkommande makroekonomisk dialog.*

¹³ Medan utflödena till Ryssland, Kina och Indien under 2003–2005 har varit större än Brasiliens, är EU:s totala investeringar i Brasilien större än i övriga BRIC-länder tillsammans. 2005: Brasilien 80,1 miljarder euro; Ryssland 31,3 miljarder euro; Kina 31,3 miljarder euro; Indien 13,7 miljarder euro.

¹⁴ Brasilianskt kapital som uppgick till 5,2 miljarder euro investades enbart i EU under 2005 (källa: Banco Central do Brasil).

Lån från Europeiska investeringsbanken (nedan kallad "EIB") har varit viktiga för att stärka banden mellan Brasilien och EU och har varit ett stöd till utvecklingen av den privata sektorn. Brasilien har hittills varit den största mottagaren av EIB-lån i Latinamerika och kommer också fortsättningsvis att ta emot stora EIB-lån. EIB-finansieringen i Brasilien kommer att stödja EU:s mål att fokusera på hållbar miljö (inklusive en minskning av klimatförändringarna), energisäkerhet, stöd till utländska direktinvesteringar samt överföring av teknik och sakkunskap.

Informationssamhället. EU och Brasilien delar uppfattningen att informations- och kommunikationstekniken inte bara är avgörande för att främja information, konkurrens och ekonomisk tillväxt, skapa arbetstillfällen och öka effektiviteten inom den offentliga sektorn, utan att den också har en viktig social dimension, eftersom den kan förbättra den sociala sammanhållningen, höja livskvaliteten och minska fattigdomen.

- *EU prioriterar att ytterligare beredda den bilaterala dialogen och samarbetet avseende informations- och kommunikationsteknik som täcker områdena reglering, politiska frågor och forskning. Detta kommer att bidra till att sunda och tillförlitliga regler införs för att på bästa sätt utnyttja informations- och kommunikationstekniken till gagn för den allmänna politiken och sociala välfärden samt för att utveckla utbytet av erfarenheter på berörda vetenskapliga och tekniska områden.*

Lufttransporter. Brasiliens och EU:s lufttransportmarknad är med sina omkring fyra miljoner flygpassagerare årligen mycket viktig för att knyta samman människor och företag. För att sektorn skall utvecklas behöver Brasilien och EU tillförlitliga lagar på området. Därför krävs det att avtalet om lufttransporter mellan Brasilien och EU:s medlemsstater ändras för att återspegla förekomsten av en gemensam flygmarknad inom EU. Så snart Brasilien har tagit upp EU i sina bilaterala avtal om luftfartstjänster har landet potential att bli en viktig partner inom olika delar av luftfartspolitik. Ett utmärkt exempel på förvaltning av lufttrafiken är SESAR-projektet (Single European Sky ATM Research) som syftar till att öka flygtransporternas säkerhet, effektivitet och ekologiska hållbarhet genom ökat samarbetet på området luftfartssäkerhet, särskilt med avseende på erkännande av flygduglighetscertifikat.

- *EU prioriterar en ändring av lufttransportavtalen mellan Brasilien och EU:s medlemsstater som en brådskande fråga.*

Sjötransporter och sjöförvaltning. Brasilien och EU är båda stora aktörer inom världsekonomin och sjötransporter är av central betydelse för tillväxten, handeln och utvecklingen. Den nyligen inledda dialogen mellan EU och Brasilien om sjötransportpolitiken bör utvecklas ytterligare i syfte att förbättra villkoren för sjötransportföretag från Brasilien och EU. Därigenom underlättas Brasiliens och EU:s sjötransporter och utvecklas ett ökat samarbete mellan de båda parterna på alla områden av ömsesidigt intresse, också i fråga om hamnar och transporter på inre vattenvägar. Samtidigt kan en samordning av den politiska inriktningen i internationella organisationer diskuteras.

- *Vidare kan parterna vilja överväga inledandet av sektorsövergripande samarbete i fråga om sjöförvaltningsfrågor som spänner över ett stort antal aspekter, från transport, fiske, sjöfartsforskning, skyddet av den marina miljön och ett hållbart utnyttjande av naturresurser till lämplig planering, förvaltning och brottsbekämpning.*
- *Den nyligen inledda dialogen mellan EU och Brasilien om sjötransportpolitiken bör utvecklas mer.*

Vetenskap, teknik och innovation är ett område som förklarats prioriterat av den brasilianska regeringen¹⁵. Bilateralt samarbete är också betydelsefullt eftersom Brasilien är ett av de viktigaste tredjeländerna som deltar i sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning (FP6 2002–2006) med gemensamma forskningsprojekt på bilateral och biregional nivå inom alla större tematiska områden från miljö, livsmedel och hälsa till energi och ytransporter. Samarbetsavtalet mellan EU och Brasilien om vetenskap och teknik som nyligen trädde i kraft och de nya möjligheterna till internationellt deltagande i EU:s sjunde forskningsprogram 2007–2013 utgör en god grund för en fördjupning av det befintliga samarbetet.

- *Dialogen inom vetenskaps- och tekniksektorn bör stärkas och den gemensamma planeringen förbättras för att skärpa fokus och göra prioriteringar med hjälp av lämpliga tematiska dialoger på områden av gemensamt intresse.*
- *Den brasilianska sidan stärks om och när den kan finansiera sina egna deltagare i projekten inom EU:s sjunde forskningsprogram. Båda sidor bör underlätta forskares rörlighet, vilket är något som EU främjar genom programmet Människor. EU och Brasilien bör konsolidera och öka samarbetets synlighet på detta område.*
- *Ett avtal mellan Euratom och Brasilien bör övervägas enligt den modell som gäller befintliga avtal med andra länder. Detta skulle antingen kunna ske på fusionsområdet, exempelvis för att främja ett deltagande från Brasiliens sida i projektet International Thermonuclear Experimental Reactor (ITER) eller på områden som gränsar till kärnenergiforskning.*

Satellitnavigation, Galileo. Samarbetet om det europeiska satellitnavigeringsprogrammet Galileo bör ytterligare intensifieras genom ett nytt samarbetsavtal (på grundval av inledande informationsutbyte och andra kontakter).

- *Ett deltagande från Brasiliens sida skulle skapa ett perfekt tillfälle till att fördjupa högteknologiskt industriellt och vetenskapligt samarbete mellan EU och Brasilien.*

¹⁵ De nuvarande forskningssatsningarna uppgår till 1% av BNP men skall ha fördubblats tills president Lulas andra mandatperiod löper ut.

2.9. Rättvisa, frihet och säkerhet

EU och Brasilien bör, även i internationella sammanhang, samarbeta om att etablera internationella normer för att bekämpa brottslighet och korruption genom att främja samarbete i brottsfrågor, särskilt i fråga om att fullständigt genomföra FN:s konventioner och protokoll om kampen mot internationell organiserad brottslighet och korruption. EU och Brasilien bör också främja regionalt samarbete om sektorsövergripande brottsbekämpning. EU:s och Brasiliens samarbete för att bekämpa narkotikaproblem bör grunda sig på principen om delat ansvar och stödja utarbetandet av politik och program som hjälper till att öka Brasiliens förmåga att bekämpa globala narkotikaproblem med hjälp av ett integrerat och balanserat arbetssätt.

Kommissionen är övertygad om att ett avtal om viseringsundantag för korta vistelser mellan Europeiska gemenskapen och Brasilien kommer att förhandlas fram och undertecknas under de kommande månaderna. Genom detta avtal upphör en situation som präglats av att Brasilien behandlat vissa EU-medborgare ojämlikt efter utvidgningen 2004. Dessutom garanteras viseringsfritt resande för både Brasiliens och EU:s medborgare. Kommissionen förväntas anta ett utkast till förhandlingsmandat under senare delen av juni.

Inom ramen för dessa förhandlingar måste det betonas att kampen mot illegal invandring skall diskuteras till förmån för närmare samarbetet mellan EU och Brasilien. Särskilt viktig i invandringssammanhang är frågan om återsändanden från Europa till Brasilien, som har ökat betydligt på senare år. När de sköts väl kan de bidra till ekonomisk tillväxt och utveckling. Olika sätt att ytterligare underlätta återsändandena bör också vara en del av diskussionerna, även inom den makroekonomiska dialogen.

- *EU och Brasilien bör främja regionalt multidisciplinärt brottsbekämpningssamarbete.*

2.10. Att föra människor närmare varandra

Det finns naturligtvis andra aspekter än ekonomiska intressen av relationen mellan EU och Brasilien: historiska kopplingar, starkt kulturellt och spåkligt släktskap, samarbete mellan högskolor, samarbete i idrottssammanhang, turism i båda riktningar, relationer mellan företag, gemensamma intressen inom hälsovård och mycket annat.

Som en del av processen med att stärka och fördjupa relationen mellan EU och Brasilien finns det ett behov av åtgärder för att öka människors medvetande om och förståelse för våra partners kulturer och samhällen. Vi bör vidta direkta åtgärder för att mäta den allmänna opinionen och kunskapen om EU i Brasilien och vice-versa samt utveckla och genomföra strategier för att öka synligheten och medvetenheten, stärka kunskapen och rätta till missuppfattningar.

Högre utbildning

Det finns ett omfattande intresse inom ramen för samarbetet mellan EU och Brasilien om högre utbildning för att bredda den akademiska kunskapen och sammanföra framtidens intellektuella eliter. Brasilien har aktivt deltagit i EU:s program för högre utbildning ALBAN¹⁶ och Erasmus Mundus¹⁷ samt i EU-medlemsstaternas bilaterala utbytesprogram. Brasilien var också en framstående deltagare i EU:s ALFA-program¹⁸ för samarbete mellan universitet i EU och Latinamerika. Siknifikant nog överväger man att inleda en politisk dialog om utbildning och utbyte av bästa praxis.

- *EU föreslår att utbytet och dialogen mellan våra kulturer främjas än mer, genom att intensifiera utbytet mellan universitet inom en nära framtid med medel från EU:s landstrategidokument 2007–2013: 30,5 miljoner euro har avsatts för extra Erasmus Mundusstipendier för brasilianska studenter.*

Kultur. EU och Brasilien har samma uppfattning och övergripande mål för kulturpolitiken, i synnerhet med avseende på kulturell mångfald och interkulturell dialog. En nyligen överenskommen sektordialog kommer att tillhandahålla ramen för att främja kulturell mångfald och stötta kulturindustrin. I dialogen kommer tonvikten att ligga på Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar och på att främja samarbete i internationella sammanhang avseende genomförandet. Vad gäller språkfrågorna kan EU med sina erfarenheter tillhandahålla bästa praxis i fråga om att främja språklig mångfald.

Det civila samhället. Kontakter mellan folken i Brasilien och EU bör också förbättras genom det civila samhället: på båda sidor finns ett betydande gemensamt intresse i frågor som oroar båda parter, såsom klimatförändring, miljö, minskad fattigdom, social utveckling och urbanisering, men också i mer tekniska och ekonomiska frågor såsom vetenskap och teknik samt sjötransportfrågor.

- *Det civila samhället bör stärkas på ett antal områden.*
- *Ungdomsutbyten och samarbete utanför den formella utbildningssektorn bör ökas än mer genom programmet "Aktiv ungdom".*

¹⁶ Sedan 2003 har omkring 2 500 brasilianska studenter deltagit i EG:s program "ALBAN" för högre utbildning i Latinamerika. Detta motsvarar 30 % av alla latinamerikanska deltagare.

¹⁷ Brasilien är det mest framgångsrika latinamerikanska land som deltar i Erasmus Mundus-programmet. 89 studenter och 28 lärare från brasilianska institutioner har fått Erasmus Mundusstipendier för att studera eller arbeta i Europa under perioden 2004–2006. Sju brasilianska universitet deltar i partnerskap som omfattar masterkurser inom Erasmus Mundusprogrammet.

¹⁸ ALFA II (América Latina Formação Académica) – omkring 70 olika brasilianska institutioner för högre utbildning – har genomfört 136 projekt, varav 82 möjliggjorde terminsutbyten mellan Latinamerika och EU för omkring 1 300 personer.

Affärssamarbete. Potentialen i affärssamarbetet – som återspeglas i betydande investeringar på båda sidor – har ännu inte på långa vägar utnyttjats till fullo. Affärskontakter bör uppmuntras ytterligare och stöttas inom ramen för rundabordssamtalet mellan EU och Brasilien.

- *Det första rundabordssamtalet mellan EU och Brasilien planeras äga rum parallellt med det politiska toppmötet mellan EU och Brasilien i Lissabon.*

3. VÄGEN FRAMÅT

Den snabbt expanderande relationen mellan EU och Brasilien grundar sig för närvarande på 1992 års ramavtal för samarbete och 1995 års ramavtal för samarbete mellan EU och Mercosur. Detta begränsar otvivelaktigt omfattningen och djupet i vår dialog.

Ordförande José Manuel Barroso:s besök i Brasilien i maj 2006 gav ny skjuts åt våra relationer, genom erkännandet av de potentiella fördelarna med samarbete på en rad områden, som definierades vid gemensamma kommitténs möte i april 2005¹⁹. En första omgång politiska rådslag med Brasilien i trojkaform har hållits i Brasília i maj 2007.

Dessa nyligen vidtagna åtgärder har visat prov på en växande entusiasm på båda sidor för expansion och stärkning av vårt samarbete på många områden. Brasilien har visat stort intresse för båda processerna och för att utveckla ett ”strategiskt partnerskap” med Europa.

Toppmötet i juli kommer att ge unionen möjlighet att stärka den övergripande relationen mellan EU och Brasilien. Ett strategiskt partnerskap med Brasilien, en mångårig vän och allierad till EU i en mycket viktig region, skulle förutsätta att det skapas konsensus och sluts avtal om ett bredare politiskt samarbete för att främja fred och stabilitet på våra respektive kontinenter och annorstädes. Det skulle också göra att vi kan samla våra ansträngningar för att tackla de globala utmaningar som vi står inför. Det skulle förutsätta samarbete om ekonomiska och handelsrelaterade relationer och leda till framgång i den sektor som framhållits för samarbete. Det skulle också innebära ett tydligt åtagande avseende regional integration, ökat samarbete med Mercosur och en strävan efter att sluta ett associeringsavtal mellan EU och Mercosur. Ett strategiskt partnerskap mellan EU och Brasilien skulle sammanfattningsvis innebära ett väldigt positivt steg framåt för EU, Brasilien och regionen som helhet.

Kommissionen utgår ifrån att EU vid toppmötet i Lissabon i juli under dessa omständigheter kommer att ta de första avgörande stegen mot att erbjuda Brasilien ett strategiskt partnerskap.

¹⁹ Energi, miljö, vetenskap och teknik, sjötransporter, socialpolitik och regionalpolitik.

Kommissionen rekommenderar därför följande:

- *Mot bakgrund av prioriteringarna i detta meddelande och i synnerhet de konkreta element som tas upp i kapitel 2, och*
- *för att intensifiera banden mellan Europeiska unionen och Brasilien genom att utvidga den politiska dialogen till att omfatta alla frågor av gemensamt intresse och global betydelse för att stärka det bilaterala samarbetet och bidra till underteckna ett associationsavtal mellan EU och Mercosur,*

bör EU

- *samarbeta med Brasilien för att inleda ett strategiskt partnerskap vid toppmötet mellan EU och Brasilien i Lissabon,*
- *uppmåna Brasilien att lämna sina synpunkter på det strategiska partnerskapets omfattning.*

Brasilien, en överblick

Politiska och geografiska uppgifter	
Officiellt namn:	Federala republiken Brasilien
Nuvarande statschef:	President Luiz Inácio Lula da Silva (sedan januari 2003, omvald i oktober 2006)
Storlek:	8,512 miljoner km ²
Landgränser:	<i>Totalt:</i> 14 691 km <i>Grannländer:</i> Argentina 1 224 km, Bolivia 3 400 km, Colombia 1 643 km, Franska Guyana 673 km, Guyana 1 119 km, Paraguay 1 290 km, Peru 1 560 km, Surinam 597 km, Uruguay 985 km, Venezuela 2 200 km
Befolkning:	189 miljoner (2007)
Befolkningstillväxt:	1,3 % per år
Urbanisation:	84 % (2005)
Största städer:	São Paulo (10,8 milj), Rio de Janeiro (6 milj), Salvador (2,6 milj), Belo Horizonte (2,3 milj) och Fortaleza (2,3 milj)
Ekonomiska indikatorer	
BNP:	710 miljarder euro (2006, Eurostat)
BNP/capita :	3 820 euro (2006, Eurostat)
BNP-tillväxt:	0,5 % (2003), 4,9 % (2004), 3,3 % (2005) och 3,5 % (2006)
Inflation:	14,8 % (2003), 6,6 % (2004), 6,8 % (2005) och 4,6 % (2006)
Bytesbalans:	0,8 % (2003), 1,9 % (2004), 1,7 % (2005)

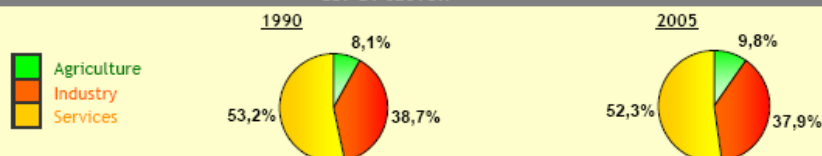
	och 0,7 % (2006)
Export till EU:	26,2 miljarder euro (2006) = 22 % av den totala exporten 1,9 % av EU:s import
Import från EU:	17,7 miljarder euro (2004) = 22 % av den totala importen 1,5 % av EU:s export
EU:s investeringar i Brasilien:	59,2 miljarder euro (2002), 76,3 miljarder euro (2005)
Valda sociala indikatorer	
Analfabetism:	11,5 %
Förväntad livslängd vid födseln:	71 år (2005)
Skolnärvaro (netto) i åldrarna 7–24:	Grundskolan (7–14): 96 % (2005) Gymnasiet (15–17): 46 % (2005) Eftergymnasial utbildning (18–24): 22 % (2003)
Fattigdom:	36,3 % (2005); (medellöshet: 10,6 %)
Barnadödlighet:	20 per 1000 levande födda (2005)
Gini-koefficient:	0,61 = hög (0 är lika med absolut jämlikhet/ 1 är lika med absolut ojämlikhet)

Källor: Eurostat, Banco do Brasil, Världsbanken, IBGE, IMF och UN-ECLAC

BRAZIL - TRADE AND INVESTMENT FIGURES

Population		188,8 Mio inhabitants (IBGE 2007)					
Area		8.512 (1000qkm)					
Gross domestic product	2006	710 Bn euros	Exports-to-GDP ratio:	14,9	% in 2005		
GDP per capita	2006	3.820 Euros					
(IMF, World Economic Outlook)							
Real GDP (% growth)			2003	2004	2005	2006	
Inflation rate (%)			0,5	4,9	3,3	3,5	
			14,8	6,6	6,8	4,6	
Current account balance (% of GDP)			0,8	1,9	1,7	0,7	

GDP BY SECTOR

Source: World Bank (WDI)

BRAZIL MERCHANDISE TRADE WITH THE WORLD

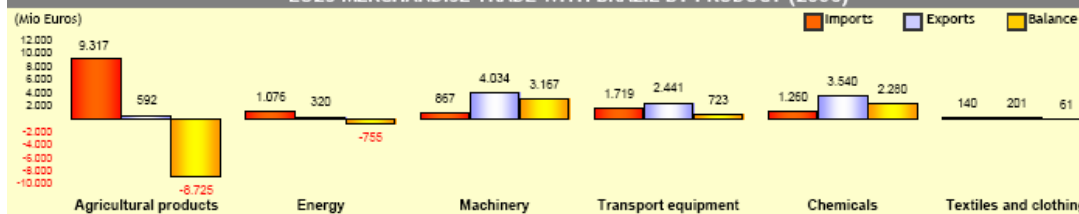

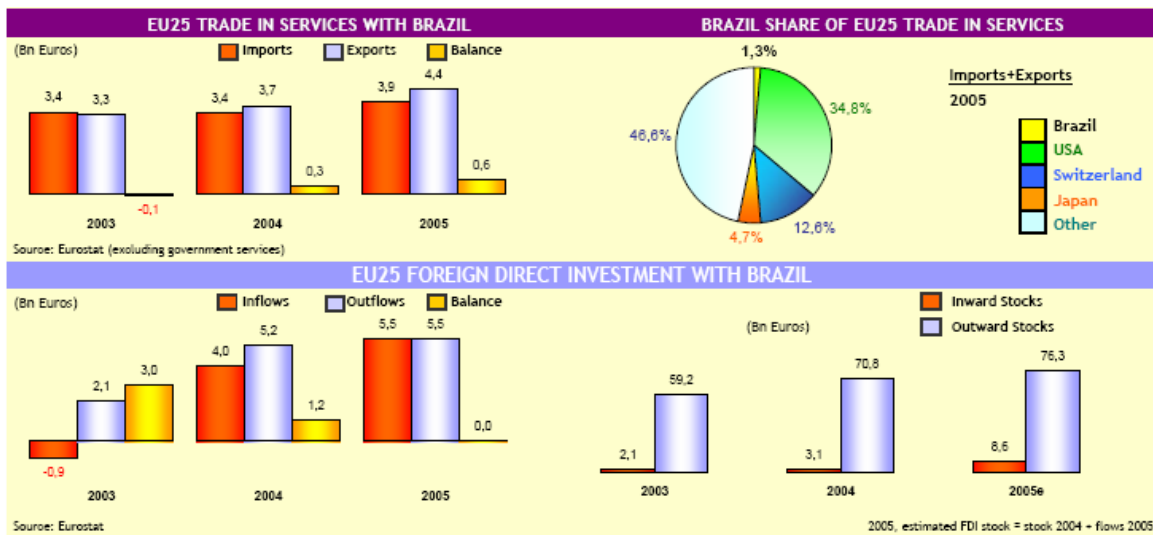
EU25 MERCHANDISE TRADE WITH BRAZIL

% OF THE WORLD *	2001	2003	2005	% OF EU TOTAL	2002	2004	2006
Imports	1,23	0,90	0,97	Imports	1,92	2,05	1,94
Exports	1,29	1,34	1,52	Exports	1,74	1,46	1,52

EU25 MERCHANDISE TRADE WITH BRAZIL BY PRODUCT (2006)

DG TRADE-H3 SLG/CG/DS

12 March 2007